
UTSTATIONERAD ARBETSKRAFT

Lars Calmfors, professor i nationalekonomi, är en av rapportförfattarna. Foto: Jann Lipka

Svenskarna negativa till oreglerad tjänsteimport

Allmänheten är mer negativ till import av tjänster från låglöneländer än till import av varor, visar en ny rapport. Enligt undersökningen är det inte rättvisefrågorna som är avgörande för inställningen.

Att företag från andra EU-länder kan konkurrera fritt på den svenska marknaden med sina varor är det få som ifrågasätter. När det däremot gäller att skicka arbetskraft till Sverige för att utföra jobb till löner lägre än de avtalade svenska lönerna säger fackförbunden ifrån. Att skillnaden i inställning går igen i befolkningen bekräftas av en ny studie från Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU).

En enkätundersökning med 1 000 deltagare visar att inställningen till alla typer av import från nya EU-länder med lägre löner är relativt negativ. Men handel med tjänster har betydligt svagare stöd än handel med varor. Bland annat uppfattas den fria handeln med tjänster som mer orättvis mot de anställda i de utländska företagen.

Ändå är det inte rättviseargumenten som väger tyngst, menar professor Lars Calmfors, som är en av rapportens författare.

– Billiga byggtjänster från ett låglöneland uppfattas mer negativt än import av billiga konserver från samma land. De intervjuade tycks värdera låga importpriser lägre för tjänster än för varor. De förefaller också bedöma värdet av att det skapas fler jobb i

exportlandet vid låglöneimport till Sverige som mindre för tjänster än för varor, säger han i ett pressmeddelande.

Undersökningen visar också att kvinnor är mer negativa än män till alla typer av import från låglöneländer. Till grupperna som är mer positiva än genomsnittet hör män, högutbildade, studenter, företagare och personer med borgerliga sympatier.

Medlemmar i LO-förbund hade en märkbart mer negativ inställning till alla typer av fri handel med låglöneländer, medan medlemskap i TCO-förbund inte gav någon statistiskt säkerställd avvikelse.

I en andra del av studien testades attityden hos en grupp intervjupersoner före och efter att de fått läsa debattartiklar för och emot tjänsteimport med oreglerade löner. Effekten för de som från början var positivt inställda var inte så stark, medan de som var motståndare till fri lönekonkurrens i tjänstehandel blev än mer övertygade i sin inställning.

Valter Nordqvist
praktikant
08-782 93 04